Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9385

[redacted]

530

~~8795.~~

PROFESSIO
ORTHODOXAE FIDEI
AB ORIENTALIBUS FACIENDA

JUSSU SS. D. N.

URBANI PAPAE VIII.

EDITA.

ROMAE

TYPIS S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE

—o—

MDCCCXLVIII.

1308

Պատմութիւն

Ուղղափառ Հաւատոյ

Սակս Արեւելեան Աղգաց

Սահմանեալ

Ի հրամանէ Տեառն մերոյ Սրբազան

Պապի Ուրբանոսի ութերորդի։

9385

Ի Հռոմ
Ի Տպարանի Տարածութեան Հաւատոյ
1848։

PROFESSIO

ORTHODOXAE FIDEI

AB ORIENTALIBUS FACIENDA.

In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, Amen.

1 Ego

Firma Fide credo, et profiteor omnia et singula, quae continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet:

Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium, et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt: qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de Caelis, et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, et sepultus est; et resurrexit tertia die secundum Scripturas; et

Պատմութիւն

Ուղղափառ Հաւատոյ

Սակս Արևելեան Եկեղեցոյ։

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. Ամէն։

Ա. Էս

Հաստատուն հաւատով հաւատամ և դաւանիմ զամենայն և մի առ մի զպարտունակեալսն 'ի հանգանակն հաւատոյ, որով վարի Սուրբ Եկեղեցին Հռովմէական. այս է՝

Հաւատամ 'ի մի Աստուած Հայր Ամենակալ յարարիչն երկնի և երկրի, համ երևելեաց և անտեսանելեաց։ Եւ 'ի մի Տէր Յիսուս Որդին Աստուծոյ Միածին, և 'ի Հօրէ ծնեալ նախ քան զամ յաւիտեանս, Աստուած ի Աստուծոյ, լոյս 'ի լուսոյ. Աստուած ճշմարիտ ի Աստուծոյ ճշմարտէ ծնունդ և ոչ արարած, համագոյակից Հօր՝ որով համ ինչ եղև։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեանն իջեալ յերկնից՝ մարմնացաւ Հոգւով Սրբով 'ի Սարիամայ կուսէն, և մարդացաւ։ Եւ 'ի խաչ ելեալ վասն մեր առ Պոնտացւով Պիղատոսիւ՝ չարչարեցաւ և թաղեցաւ և յարեաւ յաւուր երրորդի ըստ գրոց, և

ascendit in Coelum, sedet ad dexteram Patri: et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos, cujus Regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, et vivificantem; qui ex Patre Filioque procedit, qui cum Patre et Filio simul adoratur, et conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam, et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum; et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

2. Veneror etiam et suscipio universales Synodos, prout sequitur, videlicet:

Nicaenam Primam: et profiteor quod in ea contra Arium damnatae memoriae, definitum est; Dominum Jesum Christum esse Filium Dei ex Patre natum unigenitum, idest, ex substantia Patris, natum, non factum, consubstantialem Patri: atque impias illas voces recte in eadem Synodo damnatas esse: Quod aliquando non fuerit, aut quod factus sit ex iis, quae non sunt, aut ex alia substantia, vel essentia, aut quod sit mutabilis, vel convertibilis Filius Dei.

3. Constantinopolitanam Primam, Secundam in ordine, et profiteor quod in ea contra Macedonium damnatae memoriae, definitum est: Spiritum Sanctum non esse servum, sed Dominum; non creaturam, sed Deum, ac unam habentem cum Patre, et Filio Deitatem.

ելեալ յերկինս՝ նստի ընդ աջմէ Հօր, և միւսանգամ գալոց է փառաւոր՝ ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։ Եւ՝ ի Սուրբ Հոգին Տէր և կենդանարար, որ՝ ի Հօրէ և յՈրդւոյ բղխի, որ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ՝ ի միասին երկրպագի և փառաւորի, որ խօսեցաւ մարգարէիւք։ Եւ՝ ի մի Սուրբ կաթողիկէ և առաքելական եկեղեցի։ Խոստովանիմ զմի մկրտութիւն՝ ի թողութիւն մեղաց, և ակնկալիմ յարութեան մեռելոց. և կենաց հանդերձեալ յաւիտենից. ամէն։

Բ. Եւ ևս յարգեմ և ընդունիմ զտիեզերական ժողովն զնշանակեալն՝ ի կարգիս. այսինքն՝

Օնիկիոյ առաջինն, և դաւանիմ զոր՝ ի նմ ընդդէմ դատապարտն Արիոսի սահմանեցաւ, թէ Տէր Յիսուս Քրիստոս Որդի Աստուծոյ՝ ի Հօրէ ծնեալ Միածին. այսինքն է՝ ի գոյութենէ Հօր. ծնունդ և ոչ արարած. հոմադոյակից Հօր. և թէ յիրաւի դատապարտեցան՝ ի ժողովն անդ այս ամբարիշտ ձայնք, թէ էր ելբեմն յորժամ ոչ էր, կամ թէ յոչէից եղեալ էցէ, կամ յայլմէ էութենէ կամ՝ ի գոյութենէ կամ թէ փոփոխելի և կամ այլայլելի եցէ Որդին Աստուծոյ։

Գ. Օկոստանդնուպօլսոյ առաջինն, ըստ կարգի երկրորդ. և դաւանիմ զոր՝ ի նմ ընդդէմ դատապարտն Մակեդոնի սահմանեցաւ, թէ Հոգին Սուրբ ոչ է ծառայ, այլ Տէր. ոչ արարած՝ այլ Աստուծ. մի Աստուծութիւն ունելով ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ։

4. Ephesinam Primam, Tertiam in ordine, et profiteor quod in ea contra Nestorium damnatae memoriae, definitum est: Divinitatem et humanitatem ineffabili et incomprehensibili unione in una persona Filii Dei, unum nobis Jesum Christum constituisse; eaque de causa Beatissimam Virginem vere esse Dei genitricem.

5. Chalcedonensem, Quartam in ordine, et profiteor quod in ea contra Eutychen, et Dioscorum, ambos damnatae memoriae, definitum est: Unum, eumdemque Filium Dei, Dominum nostrum Jesum Christum, perfectum esse in Deitate, et perfectum in humanitate, Deum verum, et hominem verum ex anima rationali, et corpore, consubstantialem Patri secundum Deitatem, et eundem consubstantialem nobis secundum humanitatem; per omnia nobis similem absque peccato, ante saecula quidem de Patre genitum secundum Deitatem, in novissimis autem diebus eundem propter nos, et propter nostram salutem, ex Maria Virgine Dei Genitrice secundum humanitatem, unum, eundemque Christum Filium Dominum unigenitum, in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indivise, inseparabiliter agnoscendum, nusquam sublata differentia naturarum propter unitionem, magisque salva proprietate utriusque naturae, et in unam personam atque substantiam concurrente, non in duas personas partitum aut divisum, sed unum, eundemque Filium, et unigenitum, Deum Verbum Dominum Jesum Christum.

Դ. Օ Եփեսոսի զաւակինն, ըստ կարգի երրորդ, և դաւանիմ զոր 'ի նմ ընդդէմ դատապարտն Նեստորի սահմանեցաւ, թէ Աստուածութիւն և Մարդկութիւնն անձաւ և անհաս միաւորութիւն 'ի միում անձին Որդւոյն Աստուծոյ մի Յիսուս Քրիստոս մեզ կացուցին, վասն Աստուծոյ հնարեալ կոյսն Աստուածածին։

Ե. Օ քաղկեդոնինն, ըստ կարգի չորրորդն, և դաւանիմ զոր 'ի նմ ընդդէմ երկուց դատապարտիցն՝ Եւտիքեայ և Դիոսկորոսի սահմանեցաւ, թէ մի և նոյն Որդին Աստուած Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս է կատարեալ Աստուած և կատարեալ 'ի մարդկութեան։ Աստուած ճշմարիտ, և մարդ ճշմարիտ 'ի հոգւոյ բանականէ և 'ի մարմնոյ, համագոյակից Հօր ըստ Աստուծոյ, և նոյն ինքն համագոյակից մեզ ըստ մարդկութեան, ըստ ամենայնի նման մեզ բաց 'ի մեղաց, յառաջ քան զյաւիտեանս 'ի Հօրէ ծնեալ ըստ Աստուծութեան, և յաւուրս յետինս նոյն ինքն յաղագս մեր և վասն մերոյ փրկութեան 'ի Սարիամայ Աստուածածին կուսէն ըստ մարդկութեան, մի և նոյն Քրիստոս, Սիածին Որդի Աստուծոյ յերկուս բնութիւն անշփոթ, անփոփոխելի, անբաժանելի անանջատելի ծանուցեալ, ոչ երբեք բարձեալ տարբերութիւն բնութեանց վասն միաւորութեան, այլ ամենայն պահեալ յատկութիւն երկաքանչիւր բնութեան, և 'ի միում անձին և յենթակայութիւն միաւորեալ՝ ոչ յերկուս անձինս տրոհեալ և բաժանեալ, այլ մի և նոյն Որդի և Սիածին Բանն Աստուծոյ Տէր Յիսուս։

**

6. Item, ejusdem Domini nostri Jesu Christi Divinitatem, secundum quam consubstantialis est Patri et Spiritui Sancto, impassibilem esse et immortalem: eundem autem crucifixum, et mortuum tantummodo secundum carnem, ut pariter definitum est in dicta Synodo, et in Epistola S. Leonis Romani Pontificis, cujus ore B. Petrum Apostolum locutum esse, Patres in eadem Synodo acclamaverunt: per quam definitionem damnatur impia haeresis illorum, qui Trisagio ab Angelis tradito, et in praefata Chalcedonensi Synodo decantato, Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus Immortalis miserere nobis; addebant, Qui crucifixus es pro nobis, atque adeo Divinam naturam trium personarum passibilem asserebant et mortalem

7. Constantinopolitanam Secundam, Quintam in ordine, in qua praefatae Chalcedonensis Synodi definitio renovata est.

8. Constantinopolitanam Tertiam, Sextam in ordine: et profiteor quod in ea contra Monothelitas diffinitum est: In uno eodemque Domino Nostro Jesu Christo duas esse naturales voluntates, et duas naturales operationes, indivise, inconvertibiliter, inseparabiliter, inconfuse: et humanam ejus voluntatem non contrariam, sed subjectam Divinae ejus atque omnipotenti voluntati.

9. Nicaenam Secundam, Septimam in ordine:

Բ. Դրէթէ նոյն Տէր մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի Աստուծոյն ըստ որում համագոյական է Հօր և Հոգւոյն Սրբոյ՝ է անչարչարելի և անմահ, այլ նա ինքն խաչեցաւ և մեռաւ ըստ մարմնոյ և եթէ, ըստ որում նոյնօրինակ սահմանեալ կայ ՚ի նմին ժողովի, և ՚ի նմանէն Սրբոյն Լևոնի Հռովմայ Պապրապետի, յորոյ բերանոյ ելանելի Աւաքեան Պետրոս բարբաւեցաւ, որպէս վերաձայնեցին Հարք ՚ի ժողովն անդ, որով սահմանադրութիւն դատապարտի ամբարիշտ հերետիկոսութիւն այնոցիկ, որք յերեքսրբեանն հրեշտակային՝ որ նուազեցան ՚ի նախասացեալ ժողովն Քաղկեդոնի. Եթէ Աստուծ, եթէ հզօր, եթէ անմահ, ողորմեա մեզ. յաւելուին՝ որ խաչեցար վասն մեր, և այնպէս զԱստծային զբնութիւն երկից անձանց չարչարելի համարէին և մահկանացու։

Գ. Օկոստանդնուպոլսոյ երկրորդն՝ ըստ կարգի Հինգերորդ, յորում նորոգեցաւ սահմանադրութիւն նախասացեալ ժողովոյն Քաղկեդոնի։

Դ. Օկոստանդնուպոլսոյ երրորդն ըստ կարգի վեցերորդ, և դատանիմ զոր ՚ի նմ ընդդէմ Արիակամարդաւանից սահմանեցաւ, թէ ՚ի մի և ՚ի նոյն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս կրկին են բնաւորական կամք, և կրկին բնաւորական ներգործութիւնք, անորոշելի, անխառնելի, անբաժանելի, անշփոթելի, և թէ մարդկային կամք նոր ոչ է հակառակ, այլ հպատակ աստծայնի և ամենազօր կամաց նոր։

Թ. Օնիկիոյ երկրորդն, ըստ կարգի եօթ-

50 30

et profiteor quod in ea contra Iconoclastas diffinitum est: Imagines Christi, ac Deiparae Virginis, necnon aliorum Sanctorum, habendas, et retinendas esse, atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendam.

10. Constantinopolitanam Quartam, Octavam, in ordine: et profiteor, in eo Photium merito fuisse damnatum; et Sanctum Ignatium Patriarcham restitutum.

11. Venereor etiam, et suscipio omnes alias Universales Synodos, auctoritate Romani Pontificis legitime celebratas, et confirmatas, et praesertim Florentinam Synodum, et profiteor quae in ea definita sunt, videlicet:

12. Quod Spiritus Sanctus ex Patre et Filio aeternaliter est, et essentiam suam suumque esse subsistens habet ex Patre simul et Filio, et ex utroque aeternaliter, tamquam ab uno principio, et unica spiratione procedit.

13. Item, dictionem illam (Filioque) veritatis declarandae gratia, et imminente necessitate, licite, ac rationabiliter Symbolo fuisse appositam.

14. Item, in azymo sive fermentato pane triticeo Corpus Christi veraciter confici, sacerdotesque in altero ipsum Domini Corpus conficere debere, unumquemque scilicet juxta suae Ecclesiae sive Occidentalis sive Orientalis consuetudinem.

ներորդն, և դաւանիմ զոր 'ի նմ ընդդէմ Պատկերամարտիցն սահմանեցաւ, թէ զպատկերս Քրիստի և Աստծածին կուսին և այլոց սրբոց արժան է ունել և պահել և ընծայել նոցա զպարտաւորապատշաճ պատիւ և զյարգուն:

Ժ. Օկտանդնուորդոյ չորրորդն, ըստ կարգի ութերորդ, և դաւանիմ, զի անդ Փոտիոս իրաւամբք դատապարտեցաւ և նէն Ignատիոս Պատրիարգ վերստին հաստատեցաւ յաթոռ իւր:

Ժա. Նաև ես մեծարել պատուեմ և ընդունիմ զայլ ամ տիեզերական ժողովս օրինապէս հանդիսացեալս և հաստատեալս ի Խանուրջ Հռովմայ Հայրապետին, և մանաւանդ զԻլորենտեան Միաբանութեան, և դաւանիմ զորս միանգամ 'ի նմին սահմանեցան, այսինքն՝

Ժբ. Թէ Հոգին Սբ 'ի յաւիտենից է 'ի Հօրէ և յՈրդւոյ, և զէութիւն իւր և զգոյութիւն ունի 'ի Հօրէ և յՈրդւոյ միանգամայն, և յերիկոցունց միանձնաւորապէս որպէս 'ի միոջէ սկզբնէ և միակ փչմամբ բղխի:

Ժգ. Նաև թէ ասացուածն այն (և յՈրդւոյ) 'ի պատճառս բացայայտուն ճշմարտուն և ըստ ստիպելոյ հարկին օրինաւք և բանաւորապէս յաւելաւ 'ի հանդանակ անդր:

Ժդ. Նաև թէ բաղարջ կամ խմորեալ հացիւ յորենոյ ճշմարտապէս կատարի մարմին Քրիստի, և քահանայք միոջն կամ միւսոցն յայսցանէ պարտին կատարել զնոյն մարմին Տեառն, իբրաքանչիւր ըստ սովորութեան եկեղեց-

15. Item, si vere poenitentes in Dei charitate decesserint, antequam dignis poenitentiae fructibus de commissis satisfecerint et omissis, eorum animas poenis purgatoriis post mortem purgari, et ut a poenis hujusmodi releventur, prodesse eis fidelium vivorum suffragia, Missarum scilicet sacrificia, orationes, et eleemosynas, et alia pietatis officia, quae a fidelibus pro aliis fidelibus fieri consueverunt, secundum Ecclesiae instituta: illorumque animas, qui post baptisma susceptum nullam omnino peccati maculam incurrerunt, illas etiam, quae post contractam peccati maculam, vel in suis corporibus vel eisdem exutae, sunt purgatae, in caelum mox recipi, et intueri clare ipsum Deum Trinum et unum, sicuti est, pro meritorum tamen diversitate, alium alio perfectius: illorum autem animas, qui in actuali mortali peccato vel solo originali decedunt, mox in infernum descendere, poenis tamen disparibus puniendas.

16. Item, sanctam Apostolicam Sedem, et Romanum Pontificem in universum Orbem tenere primatum, et ipsum Pontificem Romanum successorem esse B. Petri Principis Apostolorum, et verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiae

ւոյ իւրոյ որ արևմտեան և որ արևելեան։

ԺԵ. Եւ դարձեալ եթէ ճշմարտապէս ապաշխարողքն վախճանեսցին 'ի սէր Աստ, մինչչև վճարեալ լիցեն արժանաւոր պտղովք ապաշխարութեանն զհատուցումն մեղաց և զանցառութեց, հոգիք նոցա յետ մահու մաքրին պատժովք քաւարանին, և առ 'ի թեթևանալ 'ի պատժոց անտի՝ օգտեն նոցա օժանդակութիւնք հաւատացելոց կենդանեաց, ոչ նուէր Պատարագաց, աղօթիք և ողորմութիւնք և այլ գործք բարեպաշտականք, զորս հաւատացեալք վասն այլոց հաւատացելոց սովոր են առնել ըստ սահմանադրութեանց եկեղեցւոյ։ Եւ հոգիք այնոցիկ՝ որք յետ ընդունելոյ զմկրտութիւն՝ ոչինչ ամենևին արատ մեղաց յինքեանս ձգեալ լիցեն, ոչ և նոքա՝ որք յետ ձգելոյ զարատս մեղաց՝ մաքրեալ լիցեն, կամ 'ի մարմնի ատ կամ յետ ելից 'ի մարմնոյ, իսկ և իսկ յերկինս ընկալեալ լինին, և դէմ յանդիման պայծառ տեսանեն զնոյն ինքն զԱստ երբեակ և զմին, ոչ և էն։ այլ ըստ զանազանութեանն արդեանց մի քան զմի կատարելագոյն։ Իսկ հոգիք նոցա որք մեռանին 'ի ներգործական մահուանչաի մեղս, կամ 'ի սկզբնական և եթ, իսկ և իսկ 'ի դժոխս 'ի Ջանեն, բայց անհաւատար պատժովք պատուհասին։

ԺԶ. Եւ թէ նոր Պահն Աստուածաբանական և Քահանայապետն Յուլիոս յընդհանուր տիեզերս ունի զդիւխաւորութիւն։ և նա ինքն Յուլիոս այրապետն էյաջորդ երանելոյն Պետրոսի Աստուածապետի, և ճշմարիտ փո-

caput, et omnium Christianorum patrem ac doctorem existere, et ipsi in Beato Petro pascendi, regendi, ac gubernandi universalem Ecclesiam a Domino nostro Jesu Christo plenam potestatem traditam esse, quemadmodum etiam (ut eadem Florentina Synodus asserit) in gestis oecumenicorum Conciliorum, et in sacris Canonibus continentur.

17. Item, legalia Veteris Testamenti, seu Mosaycae legis caeremonias, sacra, sacrificia, et sacramenta, Domino Nostro Jesu Christo adveniente, cessasse; et post promulgatum Evangelium, sine peccato observari non posse. Ejusdem etiam Legis Veteris ciborum mundorum et immundorum differentiam ad caeremonialia pertinere, quae, surgente Evangelio, transierunt.

18. Illam etiam Apostolorum prohibitionem, ab immolatis simulacrorum, et sanguine, et suffocato, illi tempori congruisse, ut inter Judaeos et Gentiles dissensionis materia tolleretur, cujus Apostolicae prohibitionis causa cessante, etiam cessavit effectus.

19. Pariter veneror, et suscipio Tridentinam Synodum, et profiteor quae in ea definita et declarata sunt; et praesertim, offerri Deo in Missa verum, proprium, et propitiatorium Sacrificium pro vivis, et defunctis; atque in Sanctissimo Eucharistiae Sacramento (juxta fidem, quae

խանորդ Քրիստոսի, և զլուս համօրէն եկեղեցւոյ, և հայր և վարդապետ ամ քրիստոնէից, և նմ յանձին երանելւոյն Պետրոսի աւանդեալ է 'ի Տէր մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ լիակատար իշխանութիւն հովուելոյ, ուղղելոյ և կառավարելոյ զընդհանուր եկեղեցի, ոչ և 'ի գործս տիեզերական ժողովոց և 'ի սուրբ կանոնս պարունակի, ըստ ասելոյ Փլորենտեան Սինհոդոսին:

ԺԷ. Այլ թէ օրինականք հնոյ կտակի, կամ արարողութիւնք Մովսիսական օրինաց, սրբութիւնք, զոհք և խորհուրդք դադարեցան 'ի գալստեան Տէր մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, և յետ հրատարակելոյ Աւետարանին՝ չէ մարթ պահել զայնոսիկ՝ առանց մեղաց: Այլ ևս խորութիւնք կերակրոց՝ սրբոց և անսրբոց հին օրինաց վերաբերին առ արարողականս՝ որք անհետ եղեն 'ի ծագել Աւետարանին:

ԺԸ. Այլ ևս այն արգելումն Աւաքելոց 'ի զոհելոց անտի կռոց, և յարենէ և 'ի հեղձուցելոյ՝ 'ի դէպ գային այնմ ժամի, որպէս զի բարձցի 'ի միջոյ առիթ երկպառակութեան՝ որ ընդ հրէայս և ընդ հեթանոսս. արդ՝ 'ի դադարել պատճառի Աւաքելական արգելմանդ այդորիկ դադարեաց և գործն:

ԺԹ. Սմանապէս յարգեմ և ընդունիմ զՏրիանենդեան Սինհոդոսն, և դաւանիմ որ ինչ 'ի նմին սահմանեցան և բացատրեցան, և մանաւանդ զայն. թէ 'ի պատարագի մաքուցանի Այ Հշմարիտ խսկական՝ և քաւչական զոհ մեր կենդանեաց և նոնջեցելոց, և

5385

semper in Ecclesia Dei fuit) contineri vere, realiter, et substantialiter Corpus, et Sanguinem, una cum Anima, et Divinitatem Domini Nostri Jesu Christi, ac proinde totum Christum, fieri-que conversionem totius substantiae panis in Corpus, et totius substantiae vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia aptissime transubstantiationem appellat, et singulis cujusque speciei partibus, separatione facta, totum Christum contineri.

20. Item, septem esse Novae Legis sacramenta a Christo Domino nostro instituta ad salutem humani generis, quamvis non omnia singulis necessaria, videlicet: Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, et Matrimonium, illaque gratiam conferre; et ex his Baptismum, Confirmationem, et Ordinem iterari non posse.

21. Item, Baptismum esse necessarium ad salutem; ac proinde si mortis periculum immineat, mox sine ulla dilatione conferendum esse: et a quocumque, et quandocumque sub debita materia, forma, et intentione collatum, esse validum.

22. Item Sacramenti Matrimonii vinculum indissolubile esse: et quamvis propter adulterium,

թէ յԱմենասնոյ խորհուրդն հաղորդութեան՝ (ըստ հաւատոցն, զոր միշտ հաստատուն կալաւ եկեղեցին Աստուծոյ)՝ պարունակի ճշմարտապէս, իրապէս և գոյացապէս մարմին և արիւն հանդերձ հոգւովքն և Աստուծոյն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ուստի բովանդակ Քրիստոս. և լինի փոխարկումն բովանդակ գոյացութեան հացին՝ 'ի մարմին, և բովանդակ գոյացութիւն գինւոյ՝ յարիւն, և զայս փոխարկութիւն Կաթողիկէ Եկեղեցի՝ պատշաճապէս կոչէ գոյացափոխութիւն. և ընդ իւրաքանչիւր տեսակաւ, և ընդ ամ բաժանել մասամբք նոցին տեսակաց բոլոր Քրիստոս պարունակի:

Է. Եւ ևս՝ թէ ետեղն են խորհուրդքն նորոյ օրինացս 'ի Քրիստոսէ Տէրէ մերմէ սահմանեալք 'ի փրկութիւն ազգի մարդկան, թէպէտև չիցեն ամենեքին իւրաքանչիւրոցն հարկաւորք. այսինքն՝ մկրտութիւն, դրոշմ, հաղորդութիւն, ապաշխարութիւն, վերջին օծումն, կարգ, և պսակ, և սոքա ասեն զշնորհս. և 'ի սոցանէ զմկրտութիւն, զդրոշմ և զկարգ անմարթ է կրկնել:

Ը. Եւ թէ մկրտութիւնն է հարկաւոր առ 'ի փրկութիւն, նմին իրի եթէ վտանգ մահու կայցէ մօտալուտ, իսկոյն անյապաղ պարտ է մատակարարել զմկրտութիւնն, և է վաւեր, եթէ կարևոր նիւթովք՝ ձևովք և դիտաւորութեամբ մատակարարեսցի՝ յումմէ և երբ և ի՞նչ:

Թ. Եւ դարձեալ՝ թէ կապն խորհրդոյ պսակին է անլուծանելի, և թէպէտև հնար

haeresim, aut alias causas possit inter conjuges thori, et cohabitationis separatio fieri; non tamen illis aliud Matrimonium contrahere fas esse.

23. Item, Apostolicas, et Ecclesiasticas traditiones suscipiendas esse, et venerandas.

24. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo Ecclesiae relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse.

25. Pariter, quae de peccato originali, de Justificatione, de sacrorum librorum tam Veteris, quam Novi Testamenti indice et interpretatione in praedicta Tridentina Synodo definita sunt, suscipio, et profiteor.

26. Caetera item omnia suscipio, et profiteor, quae recipit, et profitetur Sancta Romana Ecclesia, simulque contraria omnia, et schismata, et haereses ab eadem Ecclesia damnatas, rejectas, et anathematizatas, ego pariter damno, reiicio, et anathematizo.

27. Insuper Romano Pontifici, Beati Petri Principis Apostolorum successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro.

28. Hanc fidem Catholicae Ecclesiae, extra quam nemo salvus esse potest, quam in prae-

իսկ բաժանել ամուսնեացն ըստ առաքելական և քնակցուն՝ մի շնութեան և հերետիկոսութեան, և կամ՝ մի այլ ինչ պատճառաց, բայց չէ՛ օրէն նոցա յայլ ամուսնութիւն անցանել։

ԻԲ. Եւ ես թէ զԱռաքելական և զԵկեղեցական աւանդութիւնս պարտ է ընդունել և յարգել։

ԻԳ. Եւ թէ հշխանութիւն ներողութեանց շնորհել է Եկեղեցւոյ 'ի Քրիստէ, և կիրառութիւն նոցին կարի փրկաւէտ է քրիստոնական ժողովրդեան։

ԻԴ. Պմանապէս՝ զոր ինչ միանգամ յաղագս սկզբնական մեղաց, յաղագս արդարացումն, և յաղագս ցուցակի սրբոց հին և նոր կտակարանաց, և մեկնութեան նոցին սահմանեալ են 'ի նախաստացեալ ժողովն Տրիտենդեան՝ ընդունիմ և դաւանիմ։

ԻԵ. Եւ ես զայլ ամենայն ինչ ընդունիմ և դաւանիմ, զոր ինչ ընդունի և դաւանի սրբ Եկեղեցին հռոմէական, որպէս և զամ հակառակս, և զհերձուածս, և զհերետիկոսութիւնս զառ 'ի յեկեղեցւոյ անտի դատապարտեալս, հերքեալս և նզովեալս՝ ես ևս նոյնպէս դատապարտեմ, հերքեմ և նզովեմ։

ԻԷ. Եւ ես Հռոմայ Քահանայապետի յաջորդին Երանելւոյն Պետրոսի Առաքելապետի, և փոխանորդին Յսի Քրիստի՝ խոստանամ և երդնում զճշմարիտ հնազանդութիւն։

ԻԸ. Այս հաւատ կաթողիկէ եկեղեցւոյ, որոյ արտաքոյ ո՛չ ոք կարէ փրկիլ, զոր

senti sponte profiteor, et veraciter teneo, eandem integram, et inviolatam usque ad extremum vitae spiritum constantissime, Deo adjuvante retinere, et confiteri, atque a meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in meo munere spectabit, teneri, doceri, et praedicari, quantum in me erit, curaturum, ego idem

spondeo, voveo, et juro.

Sic me Deus adjuvet, et haec
sancta Dei Evangelia.

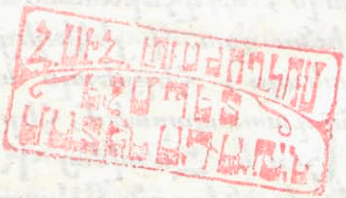

յայժմուս կամաւորապէս գաւանիմ և ճշմար-
տապէս ունիմ, զնոյն ամբողջ և անարատ
մինչև ցյետին շունչ կենացս, ամ հաստա-
տութեամբ, օգնականութեամբն Աստ պահել
և խոստովանիլ, եւս և հպատակաց իմոց, կամ
որոց ինամք ըստ պաշտաման իմոյ՝ ինձ յանձն
եղեն, տալ պահել, ուսուցանել և քարոզել
ըստ կարի իմում՝ Ջանացայց։ Այս ինքն

խոստանամ, ուխտեմ և երդնում։

Ըստ այսմ օգնական ինձ եղիցի Աստուած եւ
սուրբ Աւետարանս Աստուծոյ։